

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
715/2.5.2019

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1094A/2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
NR. 3383 / 25 APR 2019

SENAT
PREȘEDINTE
Nr. I. 120
Data 25.04.2019

Domnului

Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU

Președintele Senatului

L715/2018

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.104/2018 privind implementarea Programului guvernamental „gROwth – Contul individual de economii Junior Centenar”.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 14 mai 2019 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pvd@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 5 iunie 2019.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Președinte,

[Redacted Signature]
Prof.univ.dr. Valer DORNEANU

Dosar nr. 1094 A / 2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 3322 / 25 APR 2019

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, aprilie 2019

Domnului VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 privind implementarea Programului guvernamental „gROwth – Contul individual de economii Junior Centenar”

Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 privind implementarea Programului guvernamental „gROwth – Contul individual de economii Junior Centenar” a fost transmisă de Parlament Președintelui României, în vederea promulgării, la data de 10 aprilie 2019.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că „după aprobarea ordonanței de urgență de către Parlament, controlul de constituționalitate se exercită față de legea de aprobare, al cărei conținut este chiar ordonanța guvernamentală. Altfel spus, legea de aprobare integrează în totalitate prevederile din ordonanța de urgență aprobată, iar, prin aprobare, ordonanța de urgență încetează să mai existe ca act juridic normativ distinct; aprobarea dă naștere, însă, unui act normativ nou, care a absorbit și ordonanța de urgență. Ca atare, Curtea consideră că, întrucât devin parte integrantă a legii de aprobare, dispozițiile ordonanței de urgență pot fi supuse controlului de constituționalitate în condițiile

art. 146 lit. a) din Legea fundamentală” (Decizia nr. 1257/2009, Decizia nr. 25/2019).

Prin conținutul lor normativ, unele dintre dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018, integrate în totalitate în legea de aprobare adoptată de Parlament, contravin art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 52 din Constituție, pentru motivele prezentate în cele ce urmează. Precizăm că în jurisprudența constantă a Curții Constituționale s-a statuat că viciile de neconstituționalitate ale unei ordonanțe sau ordonanțe de urgență emise de Guvern nu pot fi acoperite prin aprobarea ei de Parlament, prin lege (Decizia nr. 584/2007).

1. Art. 1 alin. (3) din OUG nr. 104/2018 încalcă art. 26 prin raportare la 148 alin. (2) și (4) din Constituție

Potrivit prevederilor OUG nr. 104/2018, programul guvernamental „gROWth - Contul individual de economii Junior Centenar” are ca obiect înființarea unui cont special de economisire sub formă de depozit, denumit cont individual de economii Junior Centenar. Beneficiarii acestui program sunt cetățenii români care nu au împlinit vârsta de 18 ani.

Art. 1 alin. (3) din OUG nr. 104/2018 prevede aspecte ce țin de deschiderea contului Junior Centenar. Astfel, potrivit acestor dispoziții: „Contul individual de economii Junior Centenar se deschide pe numele copilului automat la unitățile Trezoreriei Statului, fără a fi necesară o cerere din partea unuia dintre părinți, din partea reprezentantului legal al copilului sau a împuternicitului acestuia. Coordonatele contului individual de economii Junior Centenar și condițiile de utilizare se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice”.

În aplicarea prevederilor OUG nr. 104/2018, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Muncii și Justiției Sociale și Comisia Națională de Strategie și Prognoză au emis Ordinul comun nr. 99/75/4/2018 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 privind implementarea Programului guvernamental „gROWth - Contul individual de economii Junior Centenar”. Conform art. 2 alin. (1) din aceste norme: „În scopul deschiderii automate a conturilor prevăzute la art. 1, Centrul Național pentru Informații Financiare transmite Trezoreriei Statului Sector 1 un fișier care conține datele de identificare ale copiilor care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 1 alin. (2) din ordonanță, extrase din registrul național de evidență a persoanelor”.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că în ceea ce privește incidența actelor obligatorii ale Uniunii Europene în cadrul controlului de constituționalitate, „folosirea unei norme de drept european în cadrul controlului de constituționalitate ca normă interpusă celei de referință implică, în temeiul art. 148 alin. (2) și (4) din Constituția României, o condiționalitate cumulativă: pe de o parte, această normă trebuie să fie suficient de clară, precisă și neechivocă prin ea însăși sau înțelesul acesteia să fi fost stabilit în mod clar, precis și neechivoc de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, iar, pe de altă parte, norma trebuie să se circumscrie unui anumit nivel de relevanță constituțională, astfel încât conținutul său normativ să susțină posibila încălcare de către legea națională a Constituției - unica normă directă de referință în cadrul controlului de constituționalitate” (Decizia nr. 64 din 24 februarie 2015 sau Decizia nr. 668 din 18 mai 2011).

Într-o altă decizie, Curtea a reținut că „actele de drept european care au caracter obligatoriu sunt regulamentele (act legislativ care trebuie aplicat în integralitatea sa, în toate statele membre), directivele (act legislativ care stabilește un obiectiv pe care trebuie să îl atingă toate statele membre, fiecare dintre ele având însă libertatea de a decide asupra modalităților de îndeplinire a obiectivului stabilit) și deciziile (act legislativ direct aplicabil și obligatoriu pentru toți cei cărora li se adresează; destinatarii săi pot fi statele membre sau chiar întreprinderile)” (Decizia nr. 137/2019, paragraful 72).

Adoptat în anul 2016, Regulamentul UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) s-a aplicat începând cu data de 25 mai 2018, fiind elaborat cu scopul oferirii unei mai bune protecții a datelor cu caracter personal, drept fundamental prevăzut de art. 8 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și art. 16 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Față de cele arătate, Regulamentul general privind protecția datelor îndeplinește ambele condiții dezvoltate în jurisprudența Curții Constituționale, fiind un act obligatoriu, cu un conținut clar, ale cărui prevederi au o relevanță constituțională prin raportare la dispozițiile art. 26 din Constituție potrivit cărora „Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată”.

Potrivit art. 6 alin. (1) lit. c) din Regulamentul general pentru protecția datelor: „Prelucrarea este legală numai dacă și în măsura în care se aplică cel puțin una dintre următoarele condiții: (...) (c) prelucrarea este necesară în vederea îndeplinirii unei obligații legale care îi revine operatorului”.

Așadar, printre condițiile unei prelucrări legale se regăsește și situația în care operatorul are o obligație legală în acest sens, cum este și situația de față, în care Trezoreria Statului este obligată să creeze conturi pentru fiecare minor din România.

Cu toate acestea, Regulamentul general de protecție a datelor instituie o serie de garanții cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal. Potrivit art. 14 din Regulamentul general de protecție a datelor, în cazul în care datele cu caracter personal nu au fost obținute de la persoana vizată, operatorul furnizează persoanei vizate o serie de informații, printre care, cu titlu de exemplu, se numără: (a) identitatea și datele de contact ale operatorului și, după caz, ale reprezentantului acestuia; (b) datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor, după caz; (c) scopurile în care sunt prelucrate datele cu caracter personal, precum și temeiul juridic al prelucrării; (d) categoriile de date cu caracter personal vizate; (e) destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor cu caracter personal, după caz.

Prevederile art. 14 alin. (2) - (4) dezvoltă această obligație de informare pe care operatorul de date cu caracter personal o are. În același timp, art. 14 alin. (5) lit. c) din Regulamentul general de protecție a datelor instituie o excepție de la obligația de informare în situația în care „obținerea sau divulgarea datelor este prevăzută în mod expres de dreptul Uniunii sau de dreptul intern sub incidența căruia intră operatorul și care prevede măsuri adecvate pentru a proteja interesele legitime ale persoanei vizate”.

Prin urmare, dacă o astfel de prelucrare a datelor este prevăzută de dreptul intern, ea trebuie să fie reglementată de o asemenea manieră încât să prevadă și garanții sau măsuri adecvate pentru a proteja interesele legitime ale persoanei vizate care, în cazul de față, cel al OUG nr. 104/2018, lipsesc.

În lipsa unor asemenea garanții, printr-un act de punere în aplicare a legii (Ordinul nr. 99/75/2019 anterior amintit) s-a reglementat faptul că „În scopul

deschiderii automate a conturilor prevăzute la art. 1, Centrul Național pentru Informații Financiare transmite Trezoreriei Statului Sector 1 un fișier care conține datele de identificare ale copiilor care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 1 alin. (2) din ordonanță, extrase din registrul național de evidență a persoanelor”.

Prelucrarea unui asemenea volum de date (practic, toate datele personale ale tuturor minorilor din România) în lipsa oricăror garanții prevăzute în lege cu privire la securitatea acestora, nu numai că este o operațiune care contravine normei europene precitate, dar este și una disproporționată, prin raportare la volumul de date și la faptul că prelucrarea vizează toți minorii din România, chiar dacă doar o parte dintre reprezentanții lor legali vor opta în mod efectiv pentru acest program guvernamental și vor beneficia de acesta. Apreciem că pentru respectarea principiului proporționalității, legiuitorul ar fi putut să reglementeze un mecanism prin care datele personale erau folosite și prelucrate în scopul creării unui cont la Trezoreria Statului doar în cazul în care potențialii beneficiari, prin reprezentanții lor legali, își manifestau interesul și își exprimau un acord de voință pentru participarea la acest program guvernamental.

Mai mult, prevederi din Regulamentul general de protecție a datelor - precum sunt cele ale art. 32 referitoare la securitatea prelucrării datelor - impun operatorilor o serie de garanții pe parcursul unor astfel de operațiuni: „Având în vedere stadiul actual al dezvoltării, costurile implementării și natura, domeniul de aplicare, contextul și scopurile prelucrării, precum și riscul cu diferite grade de probabilitate și gravitate pentru drepturile și libertățile persoanelor fizice, operatorul și persoana împuternicită de acesta implementează măsuri tehnice și organizatorice adecvate în vederea asigurării unui nivel de securitate corespunzător acestui risc (...)”.

Nu în ultimul rând, sintagma „coordonatele contului individual (...) și condițiile de utilizare” care se referă la elementele care „se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice” este una neclară, nerezultând cu exactitate ce anume se publică pe site-ul instituției și dacă aceste coordonate ale contului includ date cu caracter personal, caz în care s-ar aduce o atingere directă dreptului la viață privată al minorilor.

Având în vedere reglementarea lacunară și disproporționată în raport cu scopul urmărit, prevederile art. 1 alin. (3) din OUG nr. 104/2016 încalcă art. 26 din Constituție, prin raportare la obligațiile statului român ce decurg din art. 148

alin. (2) și (4) din Legea fundamentală și din prevederile Regulamentului general de protecție a datelor.

2. Art. 1 alin. (3) și alin. (5) și art. 2 alin. (6) din OUG nr. 104/2018 încalcă art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 53 din Constituție, precum și art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului

Dispozițiile art. 1 alin. (3) și (5) din cuprinsul OUG nr. 104/2018 stabilesc modul de deschidere a conturilor individuale de economii Junior Centenar, precum și modalitatea în care se pot realiza depunerile de sume de bani în aceste conturi.

De asemenea, potrivit prevederilor art. 2 alin. (6): „Sumele existente în contul individual de economii Junior Centenar nu pot fi retrase până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, cu excepția următoarelor situații: a) în cazul achitării cheltuielilor de sănătate pentru tratarea titularului contului în cazul bolilor cu risc de deces al acestuia, respectiv: boli infecțioase, boli rare, afecțiuni oncologice, malformații congenitale, boli hematologice, diabet, accidente domestice și intoxicații; b) în cazul achitării cheltuielilor pentru suportul serviciilor medico-sociale de care beneficiază titularul contului cu tulburări pervazive de dezvoltare, respectiv în cazul achitării cheltuielilor de recuperare medicală complexă psiho-neuro-motorie; c) în cazul decesului titularului contului;”.

Potrivit art. 1 al OUG nr. 104/2018, programul guvernamental are drept obiect înființarea unui cont special de economisire, sub formă de depozit.

În primul rând, nu este clară natura juridică a raportului reglementat prin lege între beneficiarii programului și statul român, reprezentat prin Trezoreria statului. Din modul în care programul „Junior Centenar” este reglementat, contractul dintre reprezentanții legali ai minorilor și Trezorerie se aseamănă cu un contract de adeziune, clauzele sale esențiale fiind prestabilite, cealaltă parte neavând decât să le accepte ca atare, similar prevederilor din art. 1175 din Codul civil.

Cu toate acestea, dispozițiile legii de aprobare a ordonanței de urgență, implicit ale ordonanței de urgență prevăd drepturi și obligații proprii mecanismului nou instituit, ceea ce conduce la concluzia că între beneficiari, prin reprezentanții lor legali și Trezoreria statului s-ar încheia un contract nenumit. Potrivit art. 1168 din Codul civil: „Contractelor nereglementate de lege li se aplică prevederile

prezentului capitol, iar dacă acestea nu sunt îndeostulătoare, regulile speciale privitoare la contractul cu care se aseamănă cel mai mult”.

Or, din analiza prevederilor ordonanței de urgență, așa cum am menționat, nu rezultă cu claritate natura juridică a acestui contract și nici dacă în urma depunerilor de sume în conturile beneficiarilor este transferat dreptul de proprietate asupra sumelor de bani.

Într-o primă situație, cea în care dreptul de proprietate asupra sumelor de bani depuse nu este transferat către Trezoreria Statului, nu este clar care este momentul la care iau naștere drepturile și obligațiile celor două părți și când este exprimat consimțământul pentru încheierea unui asemenea contract, condiție esențială pentru validitatea unui astfel de contract. Dacă în cazul unui contract de depozit există o manifestare de voință și un consimțământ al deponentului pentru încheierea unui contract de depozit, în cazul de față, conturile sunt deschise în mod automat la Trezoreria Statului. Din această perspectivă, nu este clar dacă raportul juridic dintre beneficiar și Trezoreria Statului ia naștere chiar prin efectul legii sau, din contră, se naște la momentul primei depuneri în contul respectiv.

În acest caz, s-ar putea deduce că Trezoreria statului nu poate folosi sumele de bani depuse, nefiind realizat un transfer al dreptului de proprietate, iar beneficiarul își păstrează prerogativa dispoziției acestora. Mai mult, potrivit art. 1 alin. (5) din OUG nr. 104/2018 „În contul individual de economii Junior Centenar se pot depune, de către reprezentantul legal al titularului sau de către alte persoane, oricând sume de bani în lei, prin virament, mandat poștal prin oficiile poștei Române sau în numerar prin casieriile unităților Trezoreriei Statului”. Din modul deficitar de redactare a normei, nu rezultă dacă la acel moment are loc un transfer al dreptului de proprietate asupra sumei de bani.

Normele de aplicare ale OUG nr. 104/2018 sunt dezvoltate prin Ordinul nr. 99/75/2019 anterior amintit și cuprinde unele elemente de bază ale raportului contractual, care, din modul său de reglementare este apropiat unuia de adeziune. Potrivit art. 1182 din Codul civil, „contractul se încheie prin negocierea lui de către părți sau prin acceptarea fără rezerve a unei oferte de a contracta”. Apreciem că simpla depunere a unei sume de bani de către reprezentantul legal al minorului nu poate echivala cu o acceptare fără rezerve a unei oferte de a contracta și nici cu un consimțământ exprimat în mod expres. De asemenea, în cazul în care prima depunere se realizează de către o altă persoană (spre exemplu, o rudă a unui

minor), aceasta nu poate echivala cu exprimarea consimțământului din partea reprezentantului legal al beneficiarului.

În ipoteza în care s-ar interpreta că mecanismul nou instituit presupune un transfer al dreptului de proprietate, prin modul său de reglementare, acesta se apropie de dispozițiile care reglementează depozitul de fonduri. Potrivit art. 2191 alin. (1) din Codul civil care reglementează Depozitul de fonduri, „Prin constituirea unui depozit de fonduri la o instituție de credit, aceasta dobândește proprietatea asupra sumelor de bani depuse și este obligată să restituie aceeași cantitate monetară, de aceeași specie, la termenul convenit sau, după caz, oricând, la cererea deponentului, cu respectarea termenului de preaviz stabilit de părți ori, în lipsă, de uzanțe”. În același timp, art. 2184 cu care debutează Capitolul XV „Contul bancar curent și alte contracte bancare” din Codul Civil, reglementează dreptul de a dispune de soldul creditor „În cazul în care depozitul bancar, creditul sau orice altă operațiune bancară se realizează prin contul curent, titularul contului poate să dispună în orice moment de soldul creditor al contului, cu respectarea termenului de preaviz, dacă acesta a fost convenit de părți”.

Așadar, normele de drept comun stabilesc posibilitatea deponentului de a dispune de suma respectivă, cu respectarea unui termen de preaviz. Cu toate acestea, prin efectul prevederilor art. 2 alin. (6) din actul criticat, este instituită o interdicție de retragere a sumelor depuse până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, cu 3 excepții care se referă la starea de sănătate a titularului sau la decesul acestuia.

Din modalitatea în care normele criticate sunt redactate, este susceptibilă și interpretarea conform căreia prin depunerea sumei de bani, reprezentantul legal sau celelalte persoane care fac o depunere renunță la prerogativa dispoziției din conținutul dreptului de proprietate. Or, o atare renunțare trebuie să fie realizată pe baza unui consimțământ informat al persoanei respective.

Respectarea standardelor de claritate și predictibilitate ale legii reprezintă o cerință de rang constituțional. Astfel, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că autoritatea legiuitoare, Parlamentul sau Guvernul, după caz, are obligația de a edicta norme care să respecte trăsăturile referitoare la claritate, precizie, previzibilitate și predictibilitate (Decizia nr. 903/2010, Decizia nr. 743/2011, Decizia nr. 1/2014 și Decizia nr. 562/2017). Totodată, instanța de control constituțional a constatat că, deși normele de tehnică legislativă nu au valoare

constituțională, prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare (Decizia nr. 26/2012 și Decizia nr. 445/2014).

Din modul în care acest mecanism este reglementat, prevederile art. 1 alin. (3), alin. (5) și art. 2 alin. (6) încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii, astfel cum aceasta a fost dezvoltată în jurisprudența Curții Constituționale.

În al doilea rând, în situația în care nu are loc un transfer al dreptului de proprietate asupra sumelor de bani depuse, prin interdicția de a dispune de respectivele sume de bani până la împlinirea vârstei de 18 ani de către beneficiar, se aduce atingere chiar dreptului de proprietate. Potrivit art. 44 alin. (2) teza întâi, „Proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular”. Garantarea și ocrotirea proprietății nu sunt realizate doar în raport cu alte persoane aflate pe poziții de egalitate juridică în raport cu titularul dreptului, ci și în raport cu statul sau unitățile administrativ teritoriale și cu măsurile pe care ar putea fi luate de acestea din poziții de putere. Expresia acestei protecții a dreptului de proprietate este dată de conținutul art. 44 alin. (3) și (4) din Constituție care se referă atât la expropriere, cât și la naționalizarea bunurilor.

Potrivit art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, „Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional. Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare reglementării folosirii bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor”.

În aplicarea art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, s-a reținut că atunci când măsurile autorităților nu reprezintă o adevărată privare de proprietate este important ca aceste măsuri să nu aducă atingere însăși substanței dreptului, iar aceste măsuri să respecte principiul proporționalității între

mijloacele folosite și scopul urmărit – cerință a limitărilor dreptului de proprietate. Principiul proporționalității derivă din necesitatea asigurării unui just echilibru între exigențele generale ale comunității și imperativele de apărare a drepturilor fundamentale ale individului.

Din această perspectivă, programul guvernamental „gROwth - Contul individual de economii Junior Centenar” a fost înființat cu scopul de a consolida sistemul economic prin economisire și de a asigura un surplus financiar pentru copii la vârsta de 18 ani. Cu toate acestea, interdicția instituită de legiuitor prin conținutul art. 2 alin. (6) din OUG nr. 104/2018, cea de a nu permite retragerea sumelor depuse până la împlinirea de către titular a vârstei de 18 ani, apare ca fiind disproporționată în raport cu obiectivul urmărit.

Acest aspect, corelat cu neclaritatea modului de punere în practică a mecanismului și a momentului în care ia naștere raportul juridic între beneficiari și stat în cadrul acestui program guvernamental este de natură să aducă atingere chiar substanței dreptului de proprietate. Acest argument este susținut și de faptul că singurele excepții în care reprezentantul legal al minorului poate dispune de respectivele sume de bani sunt cele care privesc starea de sănătate a acestuia și decesul, fără a lua în calcul alte cauze, cum ar fi un impas financiar al respectivei familii, nevoia de asigurare a altor cheltuieli ce îl privesc pe minor (cheltuieli de subzistență, cheltuieli educaționale etc).

Mai mult, norma menționată contravine și dispozițiilor de drept comun prevăzută la art. 2191 alin. (1) din Codul civil care reglementează Depozitul de fonduri ce prevăd posibilitatea deponentului de a primi suma de bani, la cerere, cu respectarea unui termen de preaviz.

Chiar dacă măsura instituită prin acest program guvernamental este una ce instituie o limită legală în considerarea unui interes general – un interes economic al statului, modul în care această limită legală este reglementată conduce la golirea de conținut a dreptului. Spre exemplu, în cazul unui copil cu vârsta de 5 ani, lipsirea de prerogativa dispoziției asupra respectivelor sume de bani depuse este instituită pentru o perioadă de 13 ani, ceea ce nu păstrează un raport de proporționalitate între scopul urmărit și interesul general al acestei reglementări.

Nu în ultimul rând, chiar dacă prima de la stat este una în valoare de 600 de lei, fiind unică pentru intervalul de un an de zile, potrivit art. 2 alin. (2) din OUG nr. 104/2018, este instituit un plafon maximal de 100.000 de euro pentru

depunerile în aceste conturi. Potrivit art. 1 alin. (6) din același act normativ, „Sumele existente în contul individual de economii Junior Centenar nu pot face obiectul unei tranzacții, nu pot fi cesionate sau gajate, sub sancțiunea nulității actelor respective”. Legea nu reglementează niciun aspect referitor la situația în care sumele depuse în respectivele conturi provin din activități ilicite și ar putea face obiectul confiscării, aspect ce demonstrează încă o dată încălcarea standardelor de calitate a legii.

În consecință, dispozițiile art. 1 alin. (3), (5) și (6) și cele ale art. 2 alin. (6) din OUG nr. 104/2018 încalcă și prevederile art. 53 din Constituție referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi fundamentale, prin nesocotirea principiului proporționalității.

3. Art. 5 din OUG nr. 104/2018 încalcă art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 53 din Constituție și art. 1 al Protocolului nr. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului

Art. 5 alin. (3) din O.U.G. nr. 104/2018 prevede ca în cazul în care copiii ocrotiți prin serviciile publice și private specializate pentru protecția copilului sunt adoptați, depunerea sumei anuale minime de 1.200 lei revine adoptatorilor, începând cu data adopției.

Dacă în cazul minorilor care nu sunt ocrotiți prin serviciile publice și private specializate pentru protecția copilului norma dezvoltată de art. 5 alin. (1) și (2) din OUG nr. 104/2018 este și de această dată neclară și creează premisele încălcării dispozițiilor constituționale amintite la punctul 2, în cazul de față se instituie chiar o obligație clară în sarcina adoptatorilor de a depune anual suma de 1.200 de lei în conturile minorilor adoptați deschise de Trezoreria Statului. În această situație este încălcat în mod direct art. 44 din Constituție și art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, considerentele dezvoltate la punctul anterior menținându-și valabilitatea și în această situație.

Practic, norma obligă toți adoptatorii să depună suma de 1200 de lei anual, încălcându-le dreptul de proprietate, fără nici măcar ca aceștia să aibă posibilitatea de a opta pentru înscrierea sau nu în acest program guvernamental, spre deosebire de minorii care nu sunt adoptați. Dacă în cazul minorilor care nu sunt adoptați nu este clar momentul la care se naște raportul juridic ce privește acest program

guvernamental și nici momentul la care este exprimat un consimțământ în cunoștință de cauză, în situația minorilor adoptați, acest acord de voință lipsește complet, adoptatorii fiind supuși, prin efectul legii la o sarcină financiară excesivă, încălcându-se în mod direct dreptul fundamental la proprietate.

Mai mult, analizând dispozițiile Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției și în special a celor cuprinse în Capitolul nr. VIII intitulat „Monitorizare și activități postadopție”, constatăm că nu se regăsește nicăieri o astfel de obligație în sarcina adoptatorului, cea de a depune anual o sumă de bani în scopul economisirii, într-un cont al persoanei adoptate. În aceste condiții, legea supusă controlului de constituționalitate stabilește o nouă obligație în sarcina adoptatorului, în cadrul acestui mecanism de protecție socială, cea de a depune 1200 de lei anual în contul deschis automat de Trezoreria Statului. O astfel de prevedere instituie o limitare a exercițiului dreptului de proprietate contrară art. 53 din Constituție.

În considerarea argumentelor expuse, apreciem că dispozițiile art. 5 din actul normativ criticat contravin art. 1 alin. (5), art. 44 și art. 53 din Constituție, precum și art. 1 din Protocolul nr. 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

În considerarea argumentelor expuse, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că prevederile invocate ale Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2018 privind implementarea Programului guvernamental „gROWth – Contul individual de economii Junior Centenar” sunt neconstituționale.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS**